

[Undervisningsministeren]

oner monopol på at give bestemte kvalifikationer. Hvis det går skolerne skidt, kan de miste elevgrundlaget og dermed eksistensen, sådan som det er sket med hundreder af frie skoler i tidens løb. Man skal i øvrigt huske, at det gennemgående ikke er de letteste elever, skolerne tager sig af, men ofte netop dem, som er kørt fast i de kendte systemer skolemæssigt og socialt, og som andre har givet op over for.

Vi skal være på vagt over for misbrug – og det kan jeg garantere for at vi er – men vi skal selvfølgelig også give råderum og plads til udfoldelse.

Tvindskolerne modtager statsstøtte efter samme regler og er underlagt samme revisionsinstruks i forbindelse med deres regnskabsførelse som alle øvrige frie skoler i Danmark. Jeg kan i øvrigt henvisse til de førnævnte besvarelser og til den rapport, som rigsrevisionen i marts 1980 afgav om Tvindskolernes økonomiske forhold, hvori det konkluderedes, at der ikke kunne rejses indvendinger på dette område.

For god ordens skyld kan jeg tilføje, at udenlandske elever uden opholdstilladelse, der af en skole er regnet ind i årselevtallet, vil blive trukket fra igen; det kan man ikke gøre.

Statstilskud til frie skoler gives som tilskud til afholdte, godkendte udgifter. Der er altså ikke tale om, at skolerne modtager en sum penge, som kan bruges til hvad som helst. Der er derimod tale om delvis dækning af udgifter, som er afholdt, og som er tilskudsberettigede. En fri skole kan godt ved fornødt skoledrift oparbejde et overskud, men det er i så fald ikke statsmidlerne, der opsamles, men derimod overskud af de øvrige midler, som er tilført skolen, først og fremmest gennem elevernes egen betaling. At denne egenbetaling så i et vist omfang også dækkes af det offentlige i form af elevstøtte og kommunal støtte, er en anden sag, men det er jo en individuelt beregnet støtte til eleven og ikke til skolen.

Med hensyn til Det Nødvendige Seminarium, som også omfattes af det såkaldte Tvindskolesamvirke, skal jeg blot bemærke, at institutionen følger de bestemmelser, der fastsættes af ministeren om læreruddannelsen, altså de generelle bestemmelser, herunder også eksamensbestemmelser og bestemmelser om optagelse af studerende, samt at

udgiften pr. lærerstuderende ikke må indgå i støttegrundlaget med et højere beløb end den gennemsnitlige udgift pr. lærerstuderende ved de private seminarier, og at tilskudsbeløbet ikke må overstige institutionens driftsunderskud, som det er for statstilskud; der kan altså ikke her laves noget overskud.

I øvrigt er det et led i seminarieforliget, at der ikke optages elever til sommer, og jeg har i sidste uge givet seminariet konkrete anvisninger på, hvorledes de økonomiske problemer i den forbindelse kan løses, uden at de studerende hindres i at færdiggøre deres uddannelse.

Må jeg afslutningsvis bemærke, at der som anført ovenfor er tale om i alt 16 forskellige selvstændige, selvejende institutioner, nemlig 3 højskoler, 9 efterskoler, 3 friskoler og 1 seminarium.

Så vidt undervisningsministerens, altså mit område. For så vidt angår udenrigsministerens område kan jeg oplyse følgende: Hvad angår Tvindskolernes aktiviteter i udlandet, har udenrigsministeren allerede ved tidligere lejligheder givet svar på konkrete spørgsmål fra medlemmer af tinget, nemlig henholdsvis i december 1982 svar på et spørgsmål fra fru Bente Juncker og 16. marts 1983 på et spørgsmål fra hr. Knud Lind.

Baseret på de kendinger, som foreligger for udenrigsministeriet og vore repræsentationer i form af faktiske hændelsesforløb og udsagn fra de berørte elever og andre, herunder pårørende, kan det konstateres, at Tvinds skolevirksomhed og rejser udenlands som oftest har været præget af mangelfuld planlægning. Båret af en betydelig og vel i sig selv prisværdig optimisme har man nærmest det indtryk, at rejserne har fundet sted under devisen: det går jo nok, men mange bistands-situationer røber, at der alt for ofte ikke har været hold i optimismen. Nogle af rejserne er blevet iværksat trods advarsler fra udenrigstjenesten på grund af lokalt vanskelige forhold, det være sig af klimatiske, terrænmæssige eller politiske grunde. Turlederne har ofte været for unge og uerfarne, hvilket bl.a. har ført til stridigheder og voldsepisoder på rejseholdene. Manglende eller ufuldstændigt opsyn med eleverne har i en række tilfælde udløst kriminalitet med påfølgende arrestationer for tyveri, brugstyveri, hærværk og alkohol- og hashmisbrug.